

Zakotvení plateb mincemi a bankovkami má šanci uspět. Senát projedná změnu Ústavy

- CZ24 News | 10. srpna 2022

ČESKO: Skupina senátorů usiluje o zakotvení práva platit v hotovosti do Ústavy. S návrhem přišla senátorka Jitka Chalánková. Obchodníci od hotovostních plateb pomalu upouštějí a lidé podle ní mají obavy, že se vlastnictví bankovního účtu a digitální identity stane nezbytností. Deník Echo24 oslovil v otázce případné změny ústavní listiny základních práv několik senátorů, ti se ve věci ústavní novely názorově rozcházejí. Novelu projednají senátoři v prvním kole tento čtvrtek.

Pro [návrh](#) nezávislé senátorky Jitky Chalánkové by zvedl ruku například senátor a advokát Zdeněk Hraba (STAN). Spolu s ním ho již spolupodepsala asi desítka jiných senátorů.

„Návrh kolegyně Chalánkové jsem spolupodepsal a samozřejmě ho i podpořím při hlasování. Podle mého názoru je potřeba zafixovat toto právo na ústavní úrovni jako možnost placení, pokud člověk nechce zanechávat po sobě digitální stopu o svých nákupních zvyklostech. Tendence omezit placení v hotovosti jsou a budou pod různými záminkami protlačovány a je nutné jim vytvořit ústavní hráz,“ uvedl v reakci pro deník Echo24 Hraba.

Ústavní novelu „jednoznačně podporuje“ také severočeský starosta Michael Canov: „Tuto ústavní novelu jednoznačně podporuji, přestože by mě ještě před několika lety vůbec nenapadlo, že by byla potřebná. Možnost nebýt při jakékoli činnosti identifikovatelný čipem či kartou je a zůstane pro řadu lidí nezbytným znakem svobody. K tomu patří i možnost při běžném platebním styku platit v hotovosti běžné, to znamená nikoli podezřele vysoké částky.“

S „principem návrhu“ souhlasí i nezávislý senátor a lékař Jan Žaloudík, ačkoli se podle svých slov se zněním novely zatím detailně neseznámil. „Pokud existuje měna a bankovky, tak možnost jimi platit by měla být zajištěna. Až svět přejde na měnu virtuální, s registrací nákupu na čip implantovaný do předloktí nebo podbřišku a povinnou registrací v Orwell stylu, bude jinak. Nebo případně po nukleární válce zdegenerujeme na prostou směnu zboží, nůž za deset chlebů, banán za okurku, a bude zase jinak. Teď nevím, zda někdo aktuálně hodlá neuznat hotovost. Asi jen ti, co chtějí mít přehled, co si kde a kdy třeba Žaloudík koupil. Ale jsou i jiné aktuálnější starosti. Jitku Chalánkovou asi podpořím,“ odpovídá Žaloudík. „Vrtat do Ústavy“ je podle něj ale vždy ošemetné.

Návrh má i přes částečnou kritiku některých senátorů minimálně v horní komoře velkou šanci na schválení. Jedním z jeho předkladatelů je totiž i předseda nejpočetnějšího senátorského klubu ODS a TOP 09 (s 27 senátory) Zdeněk Nytra. „K návrhu mám sice nějakou připomínku, ale jsem pod ním spolupodepsán, tedy odpověď je podpořím,“ uvedl s tím, že předpokládá, že u senátorů z jeho klubu má navrhovaná novela potenciál uspět. Záleží, jak se k němu postaví ostatní kluby a zejména nezařazení senátoři.

Část senátorů si myslí, že změna Ústavy není nutná

Senátorka za ODS Miroslava Němcová si nicméně myslí, že změna nutná není. „Myslím, že současné zákony pro platbu v hotovosti jsou postačující. Ústavu bych kvůli tomu neměnila.“

Proti návrhu se staví rovněž předseda senátorského klubu SEN 21 a Pirátů a bývalý advokát Václav Láska. Podpořit ho nechce. „Nevidím jediný rozumný důvod, proč by tohle právo mělo být právem

ústavním," dodal Láška.

Pirátský senátor Lukáš Wagenknecht také nezamýšlí, že by změnu listiny základních práv a svobod, která je součástí Ústavy ČR, podpořil, k návrhu je skeptický „V Senátu je zvyklost pustit legislativní návrh do prvního čtení. Nicméně jsem skeptický k takovým dílčím úpravám Ústavy. Proto věcně tento návrh určitě v druhém čtení nepodpořím. U prvního čtení se budu rozhodovat po jednání našeho klubu.“

Nikdo nesmí být do digitalizace nucen, míní Chalánková

„Základní ideou tohoto návrhu je, že digitalizace může velmi usnadnit lidem život a nikomu nesmí být upřeno právo ji využívat, ale nikdo, až na nezbytné výjimky dané veřejným zájmem, nemá být k jejímu využívání nucen, a to přímo ani nepřímo,“ napsala Jitka Chalánková v důvodové zprávě. Předloha nicméně počítá se zachováním současného omezení hotovostních plateb v případech, kdy jde o částky nad 270 tisíc korun, které už musí probíhat pouze bezhotovostně.

Někteří obchodníci už od hotovostních plateb pomalu upouští, zdůvodňují to zejména vysokými náklady na správu hotovosti. Bezhotovostní platby upřednostňují i kvůli vícenákladům spojeným s potřebným pojištěním při převozu peněz a podobně.

V minulém volebním období Sněmovny prosazovali ústavní zakotvení práva hotovostních plateb poslanci Trikolory. Tehdejší vláda se k jejich předloze postavila záporně. Česká národní banka k poslanecké iniciativě uvedla, že současné zákony právo na platbu v hotovosti obsahují a není nutné je zvyšovat na ústavní. Dolní komora předlohu do voleb neprojednala.

Ústavní zákony musí být schváleny kvalifikovanou většinou obou komor parlamentu, tedy třípětinovou většinou všech poslanců třípětinovou většinou přítomných senátorů v Senátu.

[ZDROJ](#)